

HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:
2012/397 II ANT

DATO: / DATE:
18. april 2012

Høringsnotat - NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning

Vi viser til invitasjon til høring – NOU 2011:20 Ungdom, makt og medvirkning datert 3.2.2012. Statens helsetilsyn har lagt vekt på å formidle synspunkter på de områder som er aktuelle for oss som overordnet faglig ansvarlig for tilsyn med helse-, sosial- og barneverntjenester. Vi kommenterer særlig utvalgets anbefalinger til tiltak i kapittel 9: ”Unge under offentlig virksomhet”.

Statens helsetilsyn slutter seg i stor grad til utvalgets forslag til tiltak og ordninger som kan bidra til å styrke ungdoms muligheter til makt og medvirkning. Det er viktig at ungdom sikres innflytelse og medvirkning i saker og forhold som angår dem, både på system- og individnivå. Reell innflytelse og medvirkning i forhold som påvirker eget liv er faktorer som kan ha stor betydning for god helse og mestring av egen livssituasjon. I alt arbeid med barn og ungdom er dette et viktig perspektiv. Utvalget foreslår blant annet at forholdet til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner bør innarbeides i relevante veiledere om medvirkning etter plan- og bygningsloven. Statens helsetilsyn støtter forslaget og mener utvalgets forslag til tiltak kan gi bidrag til kommunenes systematiske folkehelsearbeid, og styrke kommunens erfaringsbaserte kompetanse som grunnlag for lokalt folkehelsearbeid.

Barn og unge under offentlig omsorg

Statens helsetilsyn slutter seg til utvalgets forslag om å vurdere lovendringer for krav til dokumentasjon på hvordan barnevernet sikrer at barn og unge blir hørt og involvert i saker som angår dem. Videre støtter vi utvalgets anbefaling av tiltak som kan øke ansattes kompetanse både når det gjelder betydning av medvirkning og kunnskap om hvordan de kan legge til rette for reell medvirkning. Det er viktig å sikre at ansatte som arbeider med utsatte barn og unge har nødvendig kompetanse til å ivareta den enkeltes rettigheter.

Statens helsetilsyn støtter videre utvalgets vurderinger av behov for gjennomgang av regelverk knyttet til barns rettigheter ved institusjonsplassering. En gjennomgang av regelverk knyttet til barns medvirkning og innflytelse i beslutninger som angår dem

selv med tanke på å oppnå harmonisering og tydeliggjøring av rettigheter og krav kan være hensiktsmessig.

Utvalget anbefaler at det lovfestede minimumstilsynet ved barnevernsinstitusjoner må økes. Statens helsetilsyn mener det er riktig å opprettholde nåværende minimumskrav, og er enig med utvalget i at dette minimumsantallet ikke alltid er tilstrekkelig. Etter vår vurdering bør imidlertid en økning skje målrettet og basert på en konkret vurdering av den enkelte institusjon.

Forsvarlige barneverninstitusjoner sikres primært ved at institusjonene selv arbeider systematisk med tiltak for å sikre god faglig styring og kontroll. Virksomhetens ansvar for systematisk styring og kontroll av egen virksomhet bør tydeliggjøres, og tilsynet med barnevernsinstitusjoner bør baseres på vurderinger av risiko for svikt og sårbarhet.

Statens helsetilsyn slutter seg til utvalgets vurdering av at det er uheldig at enslige mindreårige asylsøkere i aldersgruppen 15-18 år ikke likebehandles med andre norske og utenlandske barn som oppholder seg i Norge. Videre støtter Statens helsetilsyn utvalgets vurdering av behov for forskning om hvordan unge enslige asylsøkere blir ivaretatt i omsorgssentre og i asylmottak.

Avslutningsvis vil vi understreke våre synspunkter formidlet i brev fra Statens helsetilsyn til Helse- og omsorgsdepartementet datert 12. juni 2008 vedrørende autorisasjon av barnevernspedagoger og sosionomer.

Statens helsetilsyn mener det bør gjennomføres tiltak for å etablere en autorisasjonsordning for barnevernspedagoger og sosionomer slik at det etableres samme virkemidler overfor sosial- og barnevernarbeidere som utøver sitt fag på en måte som ligger under krav til forsvarlig virksomhet, som det vi har overfor helsepersonell. Harmoniseringen som over tid har foregått innenfor barnevern, helse- og sosialtjenestelovgivningen og av tilsynsbestemmelsene rettet mot tjenestene, bør suppleres med at det innføres tilsvarende regulering av krav til ansatte innenfor barnevernområdet.

Med hilsen

Lars E. Hanssen

Anine Terland
seniorrådgiver

Saksbehandler: Anine Terland, tlf. 21 52 98 64